

Marc COLPAERT Cultuurfilosoof en 'compagnon de route' van Thierry Verhelst

Het pas verschenen *Als ik zwak ben, ben ik sterk* is een spirituele kroniek van een aangekondigde dood. De zieke Thierry VERHELST vertelt hoe zijn lijden hem alles leert over de zin van het leven. Zijn vriend en *compagnon de route* Marc COLPAERT leidde het boek in en vertaalde het samen met zijn broer Guido. „Leed is deel van het leven”, zegt hij. „Vreugde zonder kruis kan niet.”

‘Er is een verband tussen verrijzenis en opstandigheid’

Erik DE SMET

We ontmoeten Marc COLPAERT in de harmonieuze architectuur van abdij Roosenberg in Waasmunster. Oudere lezers kennen hem wellicht nog als medewerker van het maandblad *Wereldwijd* (later opgevolgd door MO). Dat engagement bracht deze lector Duits bij de thematiek van het intercultureel leven. Het werd een passie die hij deelde met Thierry VERHELST. „Een nieuwe samenleving groeit met heel veel groeipijnen”, zegt hij.

–Hoe begon het?

In 1982 werd ik als eerste leek redacteur van het derdewereldtijdschrift *Wereldwijd*, een samenwerking van congregaties en ngo's. Mijn taak was rapporteren over landen waarmee de Vlaamse Kerk amper banden had. Mijn eerste reis ging naar Pakistan. Volgden India en Indonesië. Ik wist daar niets over en zo kwam ik terecht bij Thierry Verhelst, een erudiete Franstalige die voor Broederlijk Delen werkte. Ik herinner me nog onze eerste ontmoeting, in de *Botanique* in Brussel. Het klikte tussen ons. Ik was enthousiast over zijn ruime denkkader. Voor Thierry begon alles met zelfrespect en het recht anders te zijn. Dat was trouwens de titel van zijn eerste boek. Zijn voorlaatste ging daar eigenlijk nog steeds over. Ook dat vertaalden we.

–Hoe beïnvloedde die ontmoeting uw loopbaan?

Samen met Thierry en enkele vrienden richtte ik in de KHMechelen, nu Thomas More, een opleidings- en onderzoeksinstelling op, het Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie (CIMIC). De oorspronkelijke bedoeling was de inzichten van studenten en teruggekeerde ontwikkelingswerkers te bevragen en hen voor te bereiden op de (super)diverse samenleving hier en ginds. Ik was ook vaak betrokken bij de activiteiten van Thierry's internationale ngo. Thierry was wat hij zelf noemde een transmoderne mens. Hij was marxist geweest, beoefende yoga en zenmeditatie, maar wilde steeds verder. Later ontdekte hij de orthodoxie als 'onverdeelde Kerk' waarin voor hem alle puzzelstukken in elkaar pasten. Hij leerde me de grote orthodoxe auteurs kennen. Maar we zochten – als vrienden – elk op onze manier voort.

„In iedere mens schuilt een monnik.” Drie dagen per week is Marc Colpaert in de abdij Roosenberg. © Kristof Ghyselinck

–Herkent u zich dan niet in een pelgrimstocht zoals die van Verhelst?

Ik ben een *homo religiosus*, een religieus wezen, maar de vraag „Geloof je nog?” weiger ik op die manier te stellen. Veel tijdgenoten menen dat we de religie voorbij zijn. Het hangt er echter van af wat je daaronder verstaat. Het is mijn diepste overtuiging dat we de taal van het christen-zijn kunnen her-ijken zodat nieuwe generaties zich opnieuw aange-

„Religie heeft toekomst als ze mensen vrij kan maken”

sproken kunnen voelen. Mijn kleinzoon van twaalf vroeg een tijd geleden: „Is het de oerknal of was het God?” We moesten weg uit die patstelling. De vraag waarom God het lijden toestaat, is eigenlijk een adolescentenvraag. Vele volwassenen zitten wat hun godsbeeld betreft daarin nog vast. We hebben behoefte aan een

geloof voor volwassenen en de wijsheid van de liefde. En over God kun je ook beter zwijgen.

–We ontmoeten elkaar in de abdij Roosenberg in Waasmunster. Wat doet u hier?

Ik kom hier al jaren met CIMIC-studenten. Die vreesden dat deze site en haar architectuur hun betekenis zouden verliezen zodra de zusters er niet meer zouden zijn. Dat werd het begin van een zoektocht naar een toekomst voor de site en naar nieuwe vormen van een 'open' interlevensbeschouwelijk contemplatief leven voor jonge generaties. Intussen zijn er naast de zusters een kleine leefgemeenschap en een grote groep mensen die meedenken. Er wordt gestudeerd, 'geleerd', gemediteerd. En we bieden ook een jaarprogramma aan. De toekomst kan echter niet de herhaling van het verleden zijn. Religie en spiritualiteit hebben slechts toekomst als ze mensen vrij maken. Deze abdij mag een vrijhaven worden. Mijn echtgenote en ik verblijven hier drie dagen per week, de andere dagen zijn we 'buiten', bij onze kleinkinderen. Priester Raimon Panikkar

zei dat in iedere mens een monnik schuilt en dat de vormgeving daarvan nooit kan of mag worden vastgelegd.

–Kijkt u van hieruit meer beschouwend naar wat er zich afspeelt in onze tijd?

Zeker, maar actie en contemplatie horen samen. Mij valt vandaag vooral de opstandigheid van jonge mensen tegen het heersende systeem op. Hoelang pikken ze het nog dat er wereldwijd een kleine schare superrijken torent boven een massa armen? Volgens Thierry Verhelst is de huidige financiële crisis slechts een randverschijnsel vergeleken met de spirituele en existentiële crisis. Hij legde een verband tussen verrijzenis, opstanding en 'opstandigheid'. Jarenlang begeleidde ik inleefreizen naar ontwikkelingslanden. Waarom zouden we vandaag geen nieuwe 'lots-bestemmingen' aandurven? Irak, of de oprukkende woestijn, Lampedusa... En als het niet letterlijk kan, dan symbolisch en spiritueel.

Thierry Verhelsts *Als ik zwak ben, ben ik sterk* bestellen? Zie bladzijde 15.